

Harlevholm d. 23. marts 2021

Til Transportudvalget i Folketinget
(bilag med fotos vedlagt)

Forhandlinger om infrastruktur - spørgsmål og bemærkninger vedr. udvidelse af E45 Aarhus S til Aarhus N

Vi ønsker, at I er opmærksomme på en række forhold, som, vi mener, er kritisable i Vejdirektoratets forarbejde og indstilling til Folketinget om anlæg af motorveje.

Som lodsejere ved E45s krydsning af Aarhus Ådal har vi - både ved motorvejens anlæggelse i 1990'erne og ved Vejdirektoratets forarbejde til en eventuel udvidelse - oplevet procedurer og beslutninger, hvor man kan stille disse fire spørgsmål:

- 1. Har borgerne reelt demokratisk mulighed for at anke i forhold til Vejdirektoratets indstillinger?**
- 2. Får Folketinget forelagt indstillinger fra Vejdirektoratet, der giver mulighed for en nuanceret politisk beslutning fx i forhold til støjafskæmning af naturværdier?**
- 3. Hvem faktatjekker Vejdirektoratets oplysninger i indstillinger?**
- 4. Gennemføres Vejdirektoratets VVM-undersøgelser og høringsforløb borgerdemokratisk forsvarligt?**

Spørgsmålene og baggrunden for dem uddyber vi i de følgende afsnit.

1.

Har borgerne reelt demokratisk mulighed for at anke i forhold til Vejdirektoratets indstillinger?

Vejdirektoratet behandler selv eventuelle indsigelser fra borgerne i forlængelse af direktoratets eget høringsnotat, som ligger til grund for indstillingen til Folketinget.

Som borger har man derfor reelt ingen uafhængig ankeinstans i denne fase. Man får først mulighed for at anke, når ekspropriation og taksation går i gang - processer som først ligger **efter** en anlægslov er vedtaget af Folketinget.

Her er vores erfaring desværre, at anlægsloven - som i realiteten er Vejdirektoratets indstillinger - bliver brugt som en begrundelse for, at der ikke kan tages andre beslutninger.

Så står man som borger særdeles dårligt.

Vi har selv været igennem et ti år langt ankeforløb, som måtte helt i Højesteret, og hvor vi som privat lodsejer havde Staten som modpart.

Hvor mange borgere har lige ressourcer både mentalt og økonomisk til det?

2.

Får Folketinget forelagt indstillinger fra Vejdirektoratet, der giver mulighed for en nuanceret politisk beslutning fx i forhold til støjafskæmning af naturværdier?

Vi oplever, at Vejdirektoratets udgangspunkt er at operere med mindst muligt støjværn og da slet ikke i forhold til at værne naturområder - i denne sammenhæng Aarhus Ådal.

Vi mener det må være en politisk afgørelse, om naturværdier skal beskyttes.

I Aarhus Ådal planlægger Vejdirektoratet nødtvungent med en støjskærm på motorvejens østside (begrundet i to mindre bebyggelser), men ikke på motorvejens vestside ind i Aarhus Ådal.

Netop i dette område har Aarhus Kommune både brugt ressourcer på store rekreative borgerrettede tiltag og har planer om at videreføre stisystemer ind i ådalen for at opnå et helt unikt og sammenhængende naturområde, der strækker sig lige fra centrum af Aarhus og mange kilometer ind i ådalen.

Vejdirektoratet har i tilfældet Aarhus Ådal afslået at lave beregninger på effekten af støjværn på naturværdierne, der ligger på den vestlige side af motorvejen. Begrundelsen er, at der kun er få boliger, så det skal man ikke.

Hvordan kan Vejdirektoratet beslutte, at der ikke skal laves støjværn, når der ikke er lavet beregninger på støjni-veauet i forhold til de værdier, der skal beskyttes og de borgere, der bliver berørt?

I vedlagte fotoserie dokumenterer vi, at støjværn er etableret ved Silkeborg-motorvejens krydsning af såvel ådalen over Gudenåen som over Funder Ådal. Begge steder udelukkende for at skåne naturen - der er ingen bebyggelse.

Vejdirektoratet afviser også, at den jord, som alligevel skal graves væk på stykket over ådalen, kan placeres som støjvold på vestsiden af motorvejen - jorden skal ifølge Vejdirektoratet køres væk og bruges som støjvold 5-7 km sydligere ved Hørning.

Der er tale om særdeles store mængder jord, da motorvejen krydser ådalen på en dæmning. Den er funderet ved at grave 10 meter ned i den bløde ådalsbund, 60 meter i bredden og fylde op med stabilt materiale op til 8-10 meter over niveau. De øgede bredde på dæmningen for at kunne rumme et ekstra spor i hver side, må derfor skulle funderes på samme måde.

Som borger kan det at flytte jorden væk fra området, når der er andre oplagte og rentable muligheder, kun betragtes som en hån mod al sund økonomisk fornuft og mod naturen i ådalen på motorvejens vestside - inkl. de berørte lodsejere, som også tæller Aarhus Kommune.

Motorvej E45 har lige fra anlæggelsen i 1990'erne dannet et grimt og støjende ar tværs over Aarhus Ådal. Ved en udvidelse af vejen, har man derfor en helt enestående chance for at rette op på de støjgener, som helt sikkert kun vil blive værre ved en udvidelse.

Vi håber, at I som ansvarlige politikere vil handle nu og vise, at I vil være med til at beskytte naturen på begge sider af E45.

3. Hvem faktatjekker Vejdirektoratets oplysninger i indstillinger?

Vi kan konstatere, at der er faktuelle fejl i det høringsnotat/indstilling Vejdirektoratet har sendt til Transportministeriet/Folketinget, som forarbejde til lovforslag om udvidelse af E45 Aarhus S til Aarhus N.

Det anføres fx at Holmbækken, der løber ud i Aarhus Å, er i dårlig forfatning, og at en udvidelse af E45 derfor ikke vil have betydning for vandløbet.

Vi kan oplyse, at Aarhus Kommune har særlig positiv opmærksomhed på Holmbækken, fordi den er første tilløb til Aarhus Å med frisk vand efter Brabrand Sø og Årslev Engsø. Derfor er den essentiel i forhold til gydepladser for laks og ørreder, som søger ind fra Aarhusbugten. I løbet af det sidste år har Aarhus Kommune således investeret omkring 200.000 kr. + arbejdskraft fra en række frivillige fra interesseorganisationer til etablering af gydepladser, vandplanter og afretning af brinker langs hele Holmbækkens krydsning af Aarhus Ådal.

En sådan fejlagtig oplysning i indstillingen betyder, at vi som lodsejere naturligt stiller spørgsmålstegn ved, om man kan fæste lid til alle fakta fra Vejdirektoratet.

Det må samtidig være helt afgørende at sikre, at Folketingets beslutninger tages på et korrekt og fuldt ud belyst grundlag.

4.

Gennemføres Vejdirektoratets VVM-undersøgelser og høringsforløb borgerdemokratisk forsvarligt?

Svaret er desværre nej.

Vejdirektoratet benytter udelukkende annoncer i diverse medier for at oplyse om VVM-undersøgelser, høringsperioder, borgermøder mm.

Direktoratet kontakter **ikke** berørte lodsejere direkte med information om de enkelte faser og deres indhold - dvs. det kan dreje sig om lodsejere, som i Vejdirektoratets materiale står til at få eksproprieret arealer.

Som lodsejer kan det derfor være mere eller mindre tilfældigt, om man overhovedet opdager disse processer - og dermed risikerer at overse muligheden for at ytre sig om Vejdirektoratets dispositioner.

Vi står selvfølgelig meget gerne til rådighed, hvis vi skal uddybe vores spørgsmål og bemærkninger - eller hvis der er interesse for at bese E 45 og området i Aarhus Ådal.

Med venlig hilsen

Peter Dyrholm og Hanne Fuglsang Nielsen
Harlevholmvej 24, 8462 Harlev
hannefuglsang@hotmail.com tlf. 3091 0083